

espalla, tals com caigudes, llançaments, desplaçaments laterals, moviments circulars i de rotació i tota la combinatòria que permeten; c) percepció clara que la interacció permanent d'aquells diferents tipus d'accions constitueixen la base de tota tècnica pianística eficaç.

e) Estudi dels principis generals de la digitació pianística i el seu desenvolupament en funció de la complexitat progressiva de les dificultats a resoldre.

f) Desenvolupament de la sensibilitat auditiva com a premissa indispensable per a l'obtenció d'una bona qualitat de so.

g) Aprenentatge dels diversos modes d'atac i d'articulació en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i la densitat de la textura musical.

h) Desenvolupament de la capacitat d'obtenir simultàniament sons de diferent intensitat entre ambdues mans o entre els dits d'una mateixa mà, tractant d'assolir una diferenciació dinàmica que resulta indispensable en un instrument polifònic com el piano, ja es tracti de la relació melodia-acompanyament o de plantejaments contrapuntístics de major o menor complexitat.

i) Coneixement i pràctica dels pedals.

j) Iniciació a la comprensió de les estructures musicals als seus diferents nivells: motius, temes, períodes, frases, seccions, etc., per arribar a través d'això, a una interpretació conscient i no merament intuïtiva.

k) Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

l) Desenvolupament d'hàbits correctes i eficaços d'estudi, estímulant la concentració, el sentit de l'autocrítica i la disciplina en la feina.

m) Selecció, progressiva pel que fa al grau de dificultat, dels exercicis, estudis i obres del repertori pianístic que es considerin útils per al desenvolupament conjunt de la capacitat musical i tècnica de l'alumne.

n) Pràctica de conjunt.

CRITERIS D'AVALUACIÓ DE L'INSTRUMENT EN ELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS DE MÚSICA

1. Llegir textos a primera vista amb fluïdesa i comprensió. Aquest criteri d'avaluació pretén constatar la capacitat de l'alumne per a desenvolupar-se amb cert grau d'autonomia en la lectura d'un text.

2. Memoritzar i interpretar textos musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequats al seu contingut. Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar, mitjançant la memòria, la correcta aplicació dels coneixements teòricopràctics del llenguatge musical.

3. Interpretar obres d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la capacitat de l'alumne per utilitzar el tempo, l'articulació i la dinàmica com a elements bàsics de la interpretació.

4. Descriure, posteriorment a una audició, els trets característics de les obres escoltades. Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat per percebre i relacionar amb els coneixements adquirits, els aspectes essencials d'obres que l'alumne pugui entendre segons el seu nivell de desenvolupament cognitiu i afectiu, encara que ell mateix no les interpreti per ésser noves per a l'alumne o per tractar-se, fins i tot, de partitures encara inabordables per la seva dificultat tècnica.

5. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual. Aquest criteri d'avaluació pretén verificar que l'alumne és capaç d'aplicar al seu estudi les indicacions del professor i, amb elles, desenvolupar una autonomia progressiva de feina que li permeti valorar correctament el seu rendiment.

6. Interpretar en públic com a solista i de memòria, obres representatives del seu nivell a l'instrument, amb seguretat i control de la situació. Aquest criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memòria i autocontrol i el domini de l'obra estudiada. Així mateix pretén estimular l'interès per l'estudi i fomentar les capacitats d'equilibri personal que li permetin presentar-se amb naturalitat davant del públic.

7. Actuar com a membre d'un grup i manifestar la capacitat de tocar o cantar al mateix temps que escolta i s'adapta a la resta dels instruments o veus. Aquest criteri d'avaluació posa atenció a la capacitat de l'alumne per adaptar l'afinació, la precisió rítmica, dinàmica, etc., i a la dels seus companys en una feina comú.

ANNEX 3

CERTIFICAT ACADÈMIC A EFECTES DE TRASLLAT, CORRESPONENT ALS ENSENYAMENTS ELEMENTALS DE MÚSICA

DADES DEL CENTRE D'ORIGEN

DENOMINACIÓ.....
TITULARITAT..... CODI DEL CENTRE.....
LOCALITAT..... ILLES BALEARS

DADES PERSONALS DE L'ALUMNE/A

LLINATGES.....
NOM.....
DATA DE NAIXEMENT.....LOCALITAT.....
PROVÍNCIA.....
NACIONALITAT.....
NOM DEL PARE O TUTOR.....
NOM DE LA MARE O TUTORA.....

DADES DEL CURRÍCULUM DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS DE MÚSICA IMPARTIT EN EL CENTRE D'ORIGEN (1)

DISPOSICIONS REGULADORES DEL CURRÍCULUM

RELACIÓ D'ASSIGNATURES DEL CURRÍCULUM CORRESPONENTS A L'ESPECIALITAT CURSADA PER L'ALUMNE/A:

CURS 1r	CURS 2n	CURS 3r	CURS 4t
.....
.....
.....
.....

(1)Només quan el centre de destí es trobi fora de l'àmbit de gestió de les Illes Balears.

DADES DE L'AVALUACIÓ DE L'ALUMNE

Especialitat	Assignatures	Any	Resultat	Any	Resultat	Any	Resultat
.....	(Indiqueu dins aquesta columna les assignatures de cada curs)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
.....	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)

PRIMER CURS

SEGON CURS

TERCER CURS

QUART CURS

OBSERVACIONS EN RELACIÓ A LA PERMANÈNCIA EN ELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS

Indiqueu, si cal, el supòsit d'ampliació del límit de permanència i el curs al qual es va autoritzar.

(1) Indiqueu l'any acadèmic

(2) Es consignaran les següents dades: Apte/ No apte o convalidada.

Sr./Sra., secretari/a del Conservatori.....

CERTIFICA

A sol·licitud del centre.....i a efectes de trasllat a l'esmentat centre, que les dades reflectides al present certificat es corresponen amb l'expedient de l'alumnat.

.....a.....de.....de.....

Vistiplau

El/La director/a

El/La secretari/a

(segell del centre)

Sgt.....

Sgt.....

— O —

Num. 17700

Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 14 de juliol de 2009 per la qual s'estableix el desenvolupament curricular dels ensenyaments elementals de dansa per al curs 2009/2010.

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, a l'article 3, defineix

els ensenyaments artístics com a ensenyaments de règim especial. L'article 45 de l'esmentada Llei estableix com a ensenyaments artístics els següents: ensenyaments elementals de música i de dansa, ensenyaments artístics professionals i ensenyaments artístics superiors.

La mateixa Llei, a l'article 48, estableix que els ensenyaments elementals de dansa tindran les característiques i l'organització que l'Administració educativa determini.

Per altra banda, el Reial decret 806/2006, de 30 de juny, pel qual s'estableix el calendari d'aplicació de la nova Ordenació del Sistema Educatiu, establerta per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, en el seu article 20 estableix que durant el curs 2007/08 s'implantaran amb caràcter general els ensenyaments elementals de dansa.

La Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears està en tràmits d'elaborar el currículum propi d'aquesta Comunitat Autònoma dels ensenyaments elementals de dansa amb la participació de tota la comunitat educativa i els sectors implicats. Atès que el procés d'elaboració del Decret impedirà que aquest sigui publicat abans de l'inici del curs escolar, procedeix establir el currículum que cal aplicar, amb caràcter experimental per al curs 2009/2010.

Atesa l'exposició anterior i vist que ja s'ha iniciat el procés d'elaboració del decret de currículum propi de les Illes Balears,

Per tot això, i a proposta de la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent, dicta la següent

ORDRE

Article 1 Objecte

La present Ordre té per objecte regular el currículum, els criteris i les proves d'ingrés dels ensenyaments elementals de dansa a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per al curs 2009/2010, d'acord amb la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

Article 2 Organització

Els ensenyaments elementals de dansa s'han d'organitzar en un grau de quatre cursos de durada.

Article 3 Objectius dels ensenyaments elementals de dansa

Els ensenyaments elementals de dansa tenen com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les següents capacitats:

- Appreciar la importància de la dansa com a llenguatge artístic i mitjà d'expressió cultural dels pobles i de les persones.
- Expressar-se amb sensibilitat per comprendre, interpretar i gaudir de la dansa, així com per a prendre consciència de les possibilitats de realitzar-se professionalment amb ella.
- Conèixer i valorar el domini del propi cos i la seva importància en el desenvolupament de la tècnica i expressió artística de la dansa.
- Relacionar els coneixements musicals amb els codis del moviment apresos, amb la finalitat d'adquirir les bases que permetin desenvolupar la interpretació artística de la dansa.
- Realitzar evolucions rítmiques en primer lloc per aconseguir, posteriorment, dansar en conjunt amb altres persones.
- Utilitzar la memòria com una part integrant de la capacitat de dansar i la improvisació com un mitjà creatiu i de major llibertat d'expressió.
- Conèixer el propi cos amb l'objectiu d'adquirir la capacitat d'observar-se, essent crític amb un mateix i cercar solucions pràctiques als problemes que sorgeixin en el desenvolupament dels exercicis o fragments de material coreogràfics.
- Reconèixer la importància de la concentració prèvia a la interpretació artística com a punt de partida per a una correcta execució.

Article 4 Currículum

Als efectes del disposat en aquesta Ordre, s'entén per currículum dels ensenyaments elementals de dansa el conjunt d'objectius, continguts i criteris

d'avaluació que han de regular la pràctica docent en aquest ensenyament.

Article 5 Assignatures que constitueixen el currículum

- Els ensenyaments elementals de dansa s'organitzen en les assignatures següents:
 - Dansa clàssica
 - Dansa espanyola
 - Música
- Les assignatures corresponents a cada curs dels ensenyaments elementals de dansa i els temps lectius de cada una d'elles són els que s'estableixen a l'annex 1 de la present Ordre.
- Els objectius, continguts i criteris d'avaluació de cada assignatura del currículum dels ensenyaments elementals de dansa s'inclouen a l'annex 2 de la present Ordre.

Article 6 Projecte educatiu de centre i programacions

- El projecte educatiu de centre ha d'incloure la distribució per cursos dels objectius, continguts i criteris d'avaluació i també la programació de cada assignatura. L'esmentada distribució no ha de variar per a un mateix grup d'alumnes al llarg dels ensenyaments elementals.
- Els centres docents han de concretar i completar el currículum dels ensenyaments elementals de dansa mitjançant l'elaboració de les programacions.

Article 7 Tutoria

- La funció de tutoria i orientació, que forma part de la funció docent, s'ha de desenvolupar al llarg de cada un dels quatre cursos dels ensenyaments elementals.
- El professor tutor d'un grup d'alumnes té la responsabilitat de coordinar tant l'avaluació com els processos d'ensenyament i d'aprenentatge i ha de realitzar la funció d'orientació personal dels alumnes.

Article 8 Avaluació

- L'avaluació dels ensenyaments elementals de dansa s'ha de dur a terme tenint en compte els objectius i els criteris d'avaluació establerts en el currículum.
- L'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes és contínua i integradora, encara que diferenciada segons les diverses assignatures del currículum.
- L'avaluació ha de ser realitzada pel conjunt de professors del alumne coordinats pel professor/a tutor/a, actuant, els esmentats professors, de manera integrada al llarg del procés d'avaluació i adoptant les decisions resultants de l'esmentat procés.
- Els professors/es han d'avaluar tant l'aprenentatge dels alumnes com els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent.
- Les sessions d'avaluació s'han de dur a terme almenys una vegada cada trimestre.
- L'avaluació i qualificació final dels alumnes s'han de dur a terme el mes de juny.
- Als ensenyaments elementals de dansa, els resultats de l'avaluació final de les diferents assignatures s'han d'expressar mitjançant els termes «apte» i «no apte».

Article 9 Promoció

- Els alumnes passen de curs quan hagin superat les assignatures cursades o tinguin avaluació negativa com a màxim d'una assignatura. La recuperació de l'assignatura, excepte quan aquesta correspongui al quart curs, s'ha de realitzar en la classe del curs següent.

2. En els ensenyaments elementals de dansa, la qualificació negativa en dues o més assignatures d'un o dos cursos impedeix la promoció d'un alumne al curs següent.

3. En el cas de quart curs dels ensenyaments elementals de dansa, els alumnes que només suspenguin una assignatura han de repetir únicament l'assignatura pendent; els que en suspenguin dues o més, repetiran tot el curs.

Article 10

Límit de permanència

1. El límit de permanència als ensenyaments elementals de dansa és de cinc cursos, sense que en cap cas els alumnes puguin romandre més de dos anys en el mateix curs.

2. Amb caràcter excepcional, es pot ampliar en un any la permanència en supòsits de malaltia que pertorbi substancialment el desenvolupament dels estudis o altres que mereixin igual consideració. Correspon a la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent de la Conselleria d'Educació i Cultura concedir l'esmentada ampliació a sol·licitud de l'interessat i previ informe del Centre.

Article 11

Titulació

Els alumnes que hagin assolit els objectius en finalitzar els ensenyaments elementals de dansa han de rebre el corresponent certificat acreditatiu d'ensenyaments elementals de dansa.

Article 12

Documents d'avaluació

1. Els documents d'avaluació als ensenyaments elementals de dansa són: l'expedient acadèmic personal, les actes d'avaluació, el certificat acadèmic a efectes de trasllat i els informes d'avaluació individualitzats.

2. El certificat acadèmic a efectes de trasllat de centre s'ha d'ajustar en el seu contingut al model que es recull a l'annex 3 de la present Ordre.

3. El certificat acadèmic a efectes de trasllat ha de ser remès pel centre d'origen al de destí, a petició d'aquest, quan un alumne es traslladi de centre abans d'haver conclòs els ensenyaments elementals de dansa.

4. En el cas que un alumne es traslladi a un altre centre abans d'haver finalitzat el curs, el certificat acadèmic ha d'anar acompanyat d'un informe d'avaluació individualitzat en el qual s'ha de recollir tota aquella informació que resulti necessària per a la continuïtat del procés d'aprenentatge. Ha de ser elaborat pel tutor del curs que l'alumne estigui realitzant al centre, a partir de les dades facilitades pels professors de les diferents assignatures.

5. En el cas d'alumnes de centres privats autoritzats, els centres públics a què estiguin adscrits han d'emplenar una diligència en la qual ha de constar que les qualificacions que figuren al certificat de trasllat concorden amb les actes que consten al Conservatori.

6. El certificat acadèmic a efectes de trasllat i, en el seu cas, els informes d'avaluació individualitzats han de ser redactats en forma bilingüe quan ho demanin els alumnes o els seus representants legals o quan es tracti de trasllats fora de l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

7. Els documents d'avaluació han de portar les signatures feaents de les persones que correspongui en cada cas, amb indicació del càrrec que ocupen. Sota les mateixes ha de constar el nom i els llinatges del signant.

Article 13

Accés als ensenyaments elementals de dansa

1. Per accedir als ensenyaments elementals de dansa és necessari superar una prova d'accés específica. Es pot accedir mitjançant aquesta prova a qualsevol dels quatre cursos dels ensenyaments elementals de dansa.

2. La prova d'accés específica per a primer curs d'ensenyaments elementals de dansa té la finalitat de valorar les aptituds del futur alumne sense avaluar-ne els coneixements previs.

3. Les proves d'accés específiques per als cursos segon, tercer i quart

són proves de valoració d'aptituds físiques i expressives dels aspirants en relació a la dansa, amb el seu sentit musical.

4. Les proves establertes als punts segon i tercer d'aquest article han de ser avaluades per tres professors nomenats a tal efecte pel director del centre.

5. Les proves d'accés específiques s'han de valorar de 0 a 10 punts amb un decimal, essent necessària una puntuació igual o superior als 5 punts per a la seva superació.

6. La superació de la prova d'accés faculta exclusivament per a poder matricular-se, si s'obté plaça, en el curs acadèmic pel qual hagi estat convocada.

7. La regulació dels processos d'admissió i matriculació d'alumnes ha de fixar les edats idònies per iniciar els estudis en l'especialitat de dansa.

8. L'ordenació específica dels ensenyaments elementals de dansa no contempla poder realitzar proves d'accés a més d'un curs dels ensenyaments elementals de dansa.

Article 14

Admissió i matriculació d'alumnes

1. L'admissió d'alumnes està sotmesa als principis d'igualtat, mèrit i capacitat i supeditada a les qualificacions obtingudes a la prova específica d'accés.

2. Correspon a la Conselleria d'Educació i Cultura la regulació dels processos d'admissió i matriculació d'alumnes.

3. És competència del consell escolar de cada centre autoritzar, amb caràcter excepcional, la matriculació a més d'un curs acadèmic a aquells alumnes que, prèvia orientació del professorat així ho sol·licitin, sempre que l'informe del conjunt de professors assegurí l'adequada capacitat d'aprenentatge.

Disposició addicional primera

Alumnes amb discapacitat

Els centres han d'adoptar les mesures oportunes per a l'adaptació del currículum a les necessitats de l'alumnat amb discapacitat. En tot cas, aquestes adaptacions han de respectar essencialment els objectius fixats per la present Ordre.

Disposició addicional segona

Incorporació d'alumnes procedents de plans d'estudis anteriors

1. Equivalències, a efectes acadèmics, dels ensenyaments de dansa del Pla d'estudis regulat per la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu, amb les corresponents al Pla d'estudis regulat per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

TAULA D'EQUIVALÈNCIES

Pla d'estudis regulat per la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació General del Sistema Educatiu.	Pla d'estudis regulat per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.
1r curs grau elemental de dansa	1r curs ensenyaments elementals de dansa
2n curs grau elemental de dansa	2n curs ensenyaments elementals de dansa
3r curs grau elemental de dansa	3r curs ensenyaments elementals de dansa
4t curs grau elemental de dansa	4t curs ensenyaments elementals de dansa

2. Quan un alumne hagi suspès dues o més assignatures del curs que estigui realitzant dels ensenyaments de grau elemental de dansa establerts a la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu, s'incorporarà al mateix curs dels ensenyaments elementals de dansa establerts per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, i regulats per la present Ordre, que haurà de realitzar complet.

3. Quan un alumne tingui qualificació negativa d'una assignatura del curs que estigui realitzant dels ensenyaments de grau elemental de dansa establerts a la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu, s'incorporarà al curs següent dels ensenyaments elementals de dansa establerts per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, i regulats per la present Ordre. La recuperació de l'assignatura pendent es durà a terme de la forma prevista al punt 1 de l'article 9 d'aquesta Ordre.

Disposició final primera

S'autoritza la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent a dictar les disposicions que siguin precises per a l'aplicació de l'establert a la present Ordre.

Disposició final segona

La present Ordre entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al Butlletí Oficial de les Illes Balears.

La consellera d'Educació i Cultura

Bàrbara Galmés Chicón

Palma, 14 de juliol de 2009

ANNEX 1

Ensenyaments Elementals de Dansa: assignatures i temps lectius per a totes les especialitats

ASSIGNATURES	HORES SETMANALS			
	1r Curs	2n Curs	3r Curs	4t Curs
Dansa clàssica	3:00 h	4:00 h	6:00 h	6:00 h
Dansa espanyola	1:30 h	2:00 h	2:30 h	3:00 h
Música	1:00 h	1:00 h	1:00 h	1:00 h

ANNEX 2

Assignatures dels Ensenyaments Elementals de Dansa

DANSA CLÀSSICA

Introducció

Després d'un procés que comença en la cultura europea occidental en les albrors del Renaixement, el ballet cristal·litza com a forma artística definida entre els segles XVII i XIX.

D'això s'estableix i universalitza l'anomenada avui comunament dansa clàssica, fonament de totes les expressions cultes del ball en la societat moderna.

La dansa clàssica en el terme comú, o més correctament, el ballet acadèmic, és avui la disciplina universal de base que tot ballarí ha de posseir en primer lloc per a poder realitzar, crear o transmetre després qualsevol altre tipus de dansa escènica. La seva tècnica és un verdader llenguatge del moviment rítmic humà que s'adquireix, com a qualsevol altra forma o idioma d'expressió o comunicació, de manera gradual i progressiva; el seu aprenentatge desenvolupa en l'alumne el coneixement i domini del seu cos, fent d'aquest l'eina de la seva expressió artística.

L'execució i interpretació de la dansa clàssica o acadèmica suposa un total domini i preparació del cos perquè la pràctica dels diferents estils reflecteixi el seu valor estètic i adquireixi un missatge significatiu en l'àmbit artístic. La formació i desenvolupament d'aquestes capacitats exigeix un llarg procés en el qual resulta imprescindible la sistematització de l'estudi, amb una dedicació diària que necessita la tutela permanent del professor. Aquest procés d'ensenyament i aprenentatge, per les seves pròpies característiques espacials, es localitza sempre en l'àmbit de l'escola. Els continguts dels ensenyaments elementals es concentren en l'aprenentatge dels elements fonamentals de la tècnica del ballet acadèmic per a la correcta col·locació del cos, que permeti el desenvolupament d'una sòlida base de les qualitats físiques i expressives.

La cèl·lula bàsica d'aquest procés d'ensenyament i aprenentatge és la classe de ballet, entesa en les seves diverses modalitats de complexitat i segons l'esquema històricament acceptat, barra i centre, que va tenir el seu origen en la definició manual de Carlo Blasis.

La classe s'organitza entorn dels aspectes següents:

- L'estirada i subjecció controlada de tot el cos.
- L'elasticitat controlada de les articulacions de malucs i altres punts anatòmics.
- El control primer i la flexibilitat després, de l'esquena com a element axial bàsic.
- El desenvolupament controlat de les resistències i musculació del cos i les extremitats inferiors.
- El control de la pelvis.

- El desenvolupament de la postura anomenada tècnicament en-dehors (sic. Cap fora) com a punt de partida del vocabulari corporal del ballet.
- El desenvolupament del peu quant a la seva força, estirada i capacitat com a punt de suport dinàmic; la seva utilització com a element de transició, pausa i descans.
- El major domini del plié (sic. Plec), quant a elasticitat i estirada per la seva conveniència en l'obtenció d'un rendiment òptim de l'equilibri i de la flexibilitat.
- El domini de la coordinació interior i rítmica de tots els moviments (cap, braços i cames).
- Descobriments del propi equilibri corporal.
- Desenvolupament de l'ocupació dinàmica de l'espai en els exercicis mitjançant la utilització progressiva de desplaçaments alhora que s'incentiva la coordinació de les parts del cos.
- Aprenentatge de la respiració correcta tant en el temps com en la dinàmica específica de l'exercici per a obtenir el seu màxim rendiment.
- L'aprofitament òptim dels ensenyaments elementals de dansa revertit sobre el futur ballarí com la cèl·lula de preparació bàsica capaç de situar-lo en condicions d'afrontar coneixements més complexos i específics de les diferents branques de la dansa i el ballet.

És per això que el ballet acadèmic imprimeix en l'alumne el rigor i els condicionants tècnics d'obertura a altres expressions, entenent que, per la seva antiguitat i grau de maduresa en la didàctica, el ballet és l'origen històric natural de totes les branques de la dansa culta i escènica, independentment de què, en les seves manifestacions artístiques terminals, apareguin molt diferenciades entre si.

El fonament formatiu de l'artista de la dansa passa necessàriament per la iniciació progressiva que s'estableix en els ensenyaments elementals.

Objectius

La dansa clàssica en els ensenyaments elementals haurà de contribuir al desenvolupament de les capacitats següents:

- Aplicar la sensibilitat corporal per a l'obtenció d'una qualitat de moviment i d'una interpretació rica en expressivitat.
- Adoptar una correcta col·locació del cos que permeti una base tècnica sòlida.
- Coordinar els moviments de les cames, tors, cap i braços, entenent aquestes parts com elements d'un conjunt únic en la interpretació.
- Realitzar correctament els exercicis de la barra i de la seva aplicació al centre.
- Mostrar la força i l'elasticitat necessària per al salt en les seves diferents fases: impuls, fixació i caiguda, així com en la iniciació de la bateria.
- Mostrar sentit de l'equilibri com a preparació a la tècnica del gir.
- Comprendre la importància d'una utilització adequada de l'espai.
- Ser conscient de la importància de la respiració en l'execució d'exercicis i en la interpretació de la dansa.
- Realitzar amb sentit rítmic i musicalitat l'execució de tots els moviments que configuren la dansa.
- Conèixer la terminologia pròpia del llenguatge de la dansa acadèmica i la seva aplicació descriptiva de passos, combinacions d'ells o balls.
- Utilitzar la percepció visual per aprendre a primera vista i de memòria un pas, un exercici o un conjunt d'ells.

Continguts

- Coneixement del cos i de la seva correcta col·locació.
- Realització de moviments per al desenvolupament de l'en-dehors, l'equilibri, l'elasticitat, la força, el salt i el gir.
- Exercicis de terra, barra i centre.
- Percepció, identificació i interiorització de les estructures rítmiques dels diferents passos.
- Presa de consciència de la importància de la precisió en la realització de la dansa (sol i en grup).
- Utilització de la improvisació per al desenvolupament de la creativitat.
- Elements bàsics de la qualitat en el moviment: dinàmica, tempo, esforç, etc.
- Aplicació dels mateixos.
- L'expressivitat com a element imprescindible de la interpretació.
- L'entrenament permanent i progressiu de la memòria.
- La coordinació i la seva funció en el moviment en relació amb la intenció expressiva.
- Iniciació dels alumnes als exercicis elementals sobre les puntes.

m) Coneixements del vocabulari específic d'aquest nivell.

Críteris d'avaluació

1. Reconèixer els passos bàsics apresos, entenent el seu vocabulari tècnic. Aquest criteri d'avaluació permet comprovar que l'alumne ha après el nom dels passos i el seu significat tècnic en la dansa.

2. Realitzar tots els exercicis que componen la barra d'una classe de ballet que el professor marqui en el moment (plié, battement tendus, degages, rond de jambe, etc.), fent ús del temps musical exigit en aquest nivell i la coordinació dels braços, cames i cap. Amb aquest criteri es tracta de comprovar la correcta col·locació del cos per a l'obtenció d'una base sòlida i segura que permeti a l'alumne, més endavant, realitzar exercicis més avançats.

3. Repetir i realitzar al centre els exercicis estudiats a la barra que el professor marqui en el moment, emprant correctament el temps musical, la coordinació, l'espai i les direccions. Amb aquest criteri es tracta de comprovar si l'alumne ha pres consciència del seu equilibri i de les direccions en l'espai, coordinant els moviments entre elles.

4. Realitzar petites variacions que incloguin desplaçaments per l'espai, marcats en el moment pel professor. Amb aquest criteri es busca observar el sentit de l'alumne respecte a l'espai, les dimensions i les direccions.

5. Realitzar a primera vista petites variacions de passos que incloguin els exercicis fonamentals de la tècnica del gir en-dehors i en-dedans. Aquest criteri pretén observar la coordinació de braços, cames i cap en el treball del gir i el control de l'equilibri de tot el cos en un moviment amb impuls lligat i continuat.

6. Realitzar, seguint les indicacions del professor, els exercicis que aniran desenvolupant la tècnica del salt (petits salts en dues cames, sobre una sola i primers salts de bateria). Aquest criteri pretén comprovar l'impuls al plegar i estirar les cames ràpidament, el control i subjecció del demi-plié per a l'empenya i la caiguda del salt, de dues cames o una sola, la subjecció del tors, així com l'elevació dels malucs al salt.

7. Realitzar al centre petites variacions, que l'alumne ha de memoritzar després d'haver estat indicades verbalment pel mestre, marcant els passos dins del seu corresponent ritme. Aquest criteri pretén comprovar i observar els reflexos, la memòria i la musicalitat de l'alumne.

8. Realitzar petites combinacions de passos en puntes amb els exercicis bàsics. Mitjançant aquest criteri es pretén observar el desenvolupament de la força dels peus i el coneixement de la feina del peu per a la pujada i baixada amb les sabatilles de puntes.

9. Caminar i realitzar una salutació, improvisada per cada alumne sobre un fragment musical. Es busca amb aquest criteri observar les qualitats necessàries per a l'estètica de la dansa, com el desenvolupament físic, personalitat, musicalitat, sensibilitat, harmonia, elegància en el moviment i comunicació amb el públic.

10. Reproduir i interpretar un exercici en temps d'adagio amb portu de bras i diferents posicions a terra. Aquest criteri pretén comprovar l'expressió artística, la interpretació i la sensibilitat musical en el moviment.

DANSA ESPANYOLA

Introducció

La definició de la dansa espanyola és: gènere específic amb les seves modalitats bàsiques i fundacionals amb una intervenció clara en els fenòmens musicals de l'època. De tal manera que el que entenem avui per dansa escènica espanyola, és la síntesi enriquida teatralment del patrimoni folklòric, l'escola bolera i el flamenc, en un procés d'estilització, codificació i didàctica que va discórrer en el temps de forma paral·lela al corrent musical colorista, i que desembocarà en un quart suposat: la dansa estilitzada i el clàssic espanyol.

Tot esforç de formació del ballarí ha d'anar encaminat a un concepte bàsic d'artista plural, la seva cultura complementària en relació a l'especialitat que desenvolupi després, li ha de permetre afrontar el treball professional des de la perspectiva d'un coneixement ampli de la dansa, com un art que conté moltes branques i varietats d'expressió.

La dansa espanyola als ensenyaments elementals de dansa, entesa no com una especialitat sinó com a part de la formació global del futur ballarí, contri-

bueix al desenvolupament de les capacitats recollides en els objectius d'aquests ensenyaments de forma decisiva, fomentant la musicalitat, intensificant el sentit del ritme, la flexibilitat i la percepció coreogràfica.

No existeix, per això, contradicció de base entre els coneixements del ballet acadèmic i els de la dansa espanyola, sinó que, al contrari, ambdós es complementen, perquè de la seva interrelació es deriva una més depurada qualitat de moviments i un major enriquiment expressiu.

Els continguts dels ensenyaments elementals de dansa se centren essencialment en el coneixement de l'escola bolera, l'adquisició de les habilitats necessàries per a una bona utilització de les castanyoles i el contacte amb el folklore, que permetrà a l'alumne experimentar vivències relacionades amb formes coreogràfiques.

Aquests continguts es refereixen als aspectes següents:

- L'adquisició de l'habilitat necessària per al correcte toc de les castanyoles.
- El desenvolupament de les habilitats necessàries per a executar correctament ritmes elementals amb els peus, com a iniciació al treball de terra de la dansa espanyola i el flamenc.
- El desenvolupament del sentit rítmic a través de l'acompanyament amb les castanyoles, els zapateados i, eventualment, amb ambdós.
- La coordinació de tots els moviments de cap, braços, cames, tronc, castanyoles i zapateados, a través d'un ús conscient de tals mitjans.
- El descobriment del propi equilibri corporal mantenint el caràcter i l'estètica corresponent a l'estil sobre el que es treballa.
- L'adquisició a través del contacte amb el folklore, del sentit dinàmic que faciliti una utilització correcta de l'espai individualment, en grup o en parelles.
- L'aprenentatge de la respiració correcta tant en el temps com en la dinàmica específica dels exercicis, per a obtenir el seu màxim rendiment i qualitat interpretativa.
- En resum, a través de la dansa espanyola, els ensenyaments elementals de dansa hauran de proporcionar al futur ballarí una preparació corporal conjunta capaç de dotar-lo d'un sentit estètic bàsic del moviment que li permeti accedir, en el seu cas, a la pròpia especialitat de la dansa espanyola o bé preparar-lo perquè l'esmentada experiència contribueixi a dotar-lo de qualitat en qualsevol de les branques de la dansa que seleccioni posteriorment.

Objectius

La dansa espanyola, en els ensenyaments elementals de dansa, haurà de contribuir al desenvolupament inicial de les capacitats següents:

- Aplicar la sensibilitat corporal a l'obtenció d'una qualitat del moviment i d'una interpretació rica en expressivitat.
- Coordinar els moviments de cames, tors, cap i braços harmònicament, en funció de l'estil i la dansa.
- Comprendre la importància d'una utilització adequada de l'espai.
- Ser conscient de la importància de la respiració en l'execució d'exercicis i en la interpretació de la dansa.
- Realitzar amb sentit rítmic i musicalitat l'execució de tots els moviments que configuren una dansa.
- Conèixer la terminologia pròpia del llenguatge de la dansa espanyola i la seva aplicació descriptiva de passos, combinacions d'ells, balls i estils.
- Utilitzar la percepció visual per aprendre a primera vista i memoritzar un pas, un exercici o un conjunt d'ells.
- Reconèixer les diferents formes que engloba la dansa espanyola.
- Mostrar una sensibilitat corporal que capaciti l'execució de la dansa espanyola en els seus diversos estils i caràcters: castanyoles, el zapateado, els xiulets i les palmas.

Continguts

- Percepció del caràcter de la dansa espanyola en relació amb l'actitud i postura general del cos, com a punt de partida per a desenvolupar una dansa i incorporar els diferents estils.
- Pràctica de les castanyoles i de la seva coordinació amb braços, tors i cap.
- Diferents tocs i matisos de les castanyoles.
- Exercicis de peus i canells per a l'inici de l'estudi del flamenc. Iniciació a l'acompanyament rítmic amb palmas.
- Estudi de danses folklòriques d'estructura simple per al desenvolupament de la capacitat de ballar coordinadament en grup o en parella.
- Estudi dels passos bàsics que constitueixen el vocabulari tècnic de

l'escola bolera dins de la dansa escènica espanyola; integració del toc de les castanyoles dins d'aquests: ball d'escola i palillos.

g) Varietats de girs coordinats amb el suport de cap, braços i l'acompanyament musical de les castanyoles.

h) Aplicació de l'estudi de les danses de parella, mitjançant la pràctica de sevillanes, seguidillas i altres danses adequades a aquest nivell, amb èmfasi en la relació entre els intèrprets i a la seva projecció espacial, demostrant en la dansa una identificació i incorporació del caràcter i l'estil de l'escola bolera.

i) Estudi de variacions breus que continguin, entre altres elements: formes de caminar (lentes i ràpides); parades i acabaments; tornades simples amb el suport sonor del toc de les castanyoles o el zapateado, fent èmfasi en el fraseig, l'acabament dels passos, la intenció expressiva, els accents i matisos musicals.

j) Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

Críteris d'avaluació

1. Memoritzar i interpretar sobre un fragment musical variacions coreogràfiques marcades pel professor i elaborades amb passos elementals i els seus respectius moviments de braç i tocs de castanyoles. Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la bona coordinació de moviments (passos, cos, braços, cap, castanyoles) i la seva correcta execució tècnica dins del ritme.

2. Improvisar danses senzilles emprant ritme i fraseig musical adequat, creativitat, espai, recursos tècnics i instrumentals, coneixements adquirits... Amb aquest criteri d'avaluació es pretén observar la capacitat creativa, el concepte d'estil, el grau de comprensió coreogràfica i de comunicació que té l'alumne.

3. Interpretar en públic una dansa, en grup o en parelles, a lliure elecció de l'alumne. Aquest criteri d'avaluació pretén observar que l'alumne és capaç de gaudir de la dansa i mantenir una relació interpretativa i espacial amb la resta dels components del grup, deixant fluir els seus sentiments i personalitat i aconseguint una connexió emocional amb el públic.

4. Realitzar, seguint les indicacions del professor, els exercicis que aniran desenvolupant la tècnica del zapateado. Aquest criteri pretén comprovar la correcta col·locació del cos, el control i subjecció de l'esquena, de la flexió dels genolls i la qualitat sonora dels peus.

5. Realitzar, seguint les indicacions del professor, els exercicis de braços i mans específics per a la iniciació del flamenc. Aquest criteri pretén comprovar que l'alumne hagi comprès el caràcter i l'estil característic sense perdre la seva col·locació.

6. Demostrar el coneixement d'alguns ritmes de flamenc a través de les palmes, sobre el suport de la guitarra. Aquest criteri pretén comprovar el sentit rítmic de l'alumne i el coneixement d'alguns ritmes del flamenc.

7. Caminar dins dels diferents ritmes i estils, tant amb sabata com amb sabatilla. Es pretén amb aquest criteri comprovar la bona coordinació de tots els moviments del cos, el port i l'elegància dins l'estil escollit.

8. Reproduir i interpretar un exercici de moviment de braç adequat a aquest nivell sobre un fragment musical. Aquest criteri pretén comprovar el desenvolupament artístic, expressiu i musical de l'alumne.

MÚSICA

Introducció

La música, com a manifestació artística de les relacions sonoro-temporals, presenta una total correspondència amb el món de la dansa, el moviment i el llenguatge corporal. De fet, la dansa, des dels seus orígens, ha representat la vivència corporal de la música: la imatge plàstica que expressa el contingut del pensament musical.

Aquesta correspondència música-dansa-plàstica suposa, de fet, la sinestèsia més antiga i fructífera de la història de les manifestacions artístiques.

La pedagogia musical, conscient sens dubte de les possibilitats formatives d'aquesta correspondència, ha incorporat des de les primeres dècades del nostre segle el moviment i la dansa com elements bàsics de l'aprenentatge de l'expressió musical.

Pel seu caràcter temporal, el fet musical està integrat per una sèrie de paràmetres que, tant en forma aïllada com en conjunt, es troben en íntima relació amb el moviment; d'una banda, l'organització sintàctica dels elements melòdics

i harmònics condueix a un discurs integrat per una cadena de segments o gests formals dotats d'una direcció determinada, tant per la pròpia música com pel compositor; d'altra banda, i per ésser essencialment moviment, no és ni tan sols concebible una mera comprensió racional del ritme sense sentir la força cinètica que condueix a l'acció, d'igual manera que no pot entendre's la dansa com una mera tècnica corporal desvinculada de l'impuls, l'emoció i el caràcter que li proporciona la música.

L'educació musical contribueix de forma decisiva a l'adquisició i desenvolupament de capacitats que es recullen en els objectius generals dels ensenyaments elementals de dansa, tals com: una millor comprensió de les relacions espai-temporals i de la seva vinculació amb l'organització formal del llenguatge sonor; una correcta coordinació de moviments a través del sentit rítmic i una sensibilitat corporal per expressar, amb la precisió necessària, la dinàmica i el fraseig en relació amb les exigències de l'estil.

Essent aquesta la finalitat de la música en el currículum de dansa, els continguts seran essencialment els mateixos que els que es troben a la base de la formació del músic.

En el cas de l'alumne de dansa, i pel fet essencial d'aquesta disciplina en la pràctica de conjunt, els esmentats continguts seran desenvolupats a través del cant, el moviment i la pràctica instrumental amb instruments de tècniques no complexes com a mitjans expressius propis de la pràctica musical de conjunt.

La capacitat d'interiorització del missatge sonor passa, necessàriament, pel coneixement tant teòric com pràctic dels elements que configuren el seu llenguatge (ritme, melodia, harmonia i forma), per poder encarrilar de forma conscient i responsable la necessitat d'expressar amb el cos el significat profund i inabastable de la música.

Per últim, al costat de l'adquisició d'aquests coneixements, ha d'estimular-se el desenvolupament d'actituds de curiositat i interès per tot allò relatiu al significat de la música com llenguatge artístic i mitjà d'expressió cultural dels pobles i les persones.

Objectius

a) Compartir vivències musicals amb els companys del grup, que els permetin enriquir la seva relació afectiva amb la música a través del cant, del moviment, de l'audició activa i d'instruments de petita percussió.

b) Demostrar la coordinació corporal necessària per a la correcta comprensió i interpretació rítmica, utilitzant les destreses d'associació i dissociació corresponents.

c) Utilitzar l'oïda interna per relacionar l'audició amb la seva representació gràfica.

d) Interpretar de memòria ritmes, melodies i cançons que condueixin a una millor comprensió dels diferents paràmetres musicals.

e) Relacionar les qualitats del so (durada, altura, intensitat i timbre) amb les seves possibilitats expressives a través del moviment.

f) Llegir i escriure fórmules rítmiques i melòdiques, així com fragments o melodies de curta durada.

Continguts

- Percepció, identificació i interiorització del pols.
- Percepció i identificació de l'accent.
- Formules rítmiques bàsiques: lectura i escriptura.
- Simultaneïtat de ritmes.
- Relació dels elements rítmics amb el moviment corporal.
- Pràctica i identificació de canvis de compàs.
- Sensibilització vocal: pràctica de la respiració, articulació, ressonància i entonació.
- Reconeixement dels moviments melòdics ascendents i descendents.
- Entonació d'interval melòdics conjunts i disjunts.
- Reconeixement i entonació de les notes de l'escala.
- Lectura i entonació de fragments melòdics o cançons senzilles.
- Pràctica del cant en grup.
- Utilització d'instruments de petita percussió.
- Improvisació vocal o instrumental per a acompanyar diferents formes de moviment.
 - Utilització del cos com a instrument de percussió: gests sonors i recursos vocals.
 - Percepció i identificació d'elements formals: repetició, pregunta-resposta, etc.

Críteris d'avaluació

1. Imitar estructures melòdiques i rítmiques breus amb la veu i amb la percussió. Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar el grau de memòria i la capacitat de reproduir amb fidelitat el missatge rebut tant en els seus aspectes sonors com en la seva realització motriu.

2. Interpretar vocal o rítmicament peces escrites en grafies senzilles no convencionals d'acord a uns codis preestablerts. Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la capacitat de relacionar els paràmetres espai-temporals comuns al discurs sonor amb la seva representació gràfica.

3. Reconèixer auditivament i percutir el pols d'una obra o fragment. Amb aquest criteri d'avaluació es tracta de constatar la percepció del pols com referència bàsica per a l'execució rítmica.

4. Reconèixer i identificar l'accent periòdic d'una obra o fragment. Es tracta de comprovar la correcta percepció de l'accent periòdic, base del compàs, reconeixent el caràcter binari, ternari o quaternari d'aquest i el caràcter binari o ternari de cada pols.

5. Executar moviments precisos d'acord amb aspectes rítmics d'una obra o fragment escoltat. Es cerca amb aquest criteri comprovar la coordinació corporal de l'alumne, adequant el seu moviment a polsos rítmics precisos.

6. Mantenir el pols durant períodes breus de silenci. Té per objectiu aconseguir una correcta interiorització del pols que permeti una adequada execució individual o col·lectiva.

7. Identificar auditivament i interpretar canvis senzills de compàs. S'intenta verificar la capacitat de percepció auditiva i de realització pràctica de canvis de compàs d'unitat igual o diferent. En aquest cas només: 1) negra = negra; 2) negra = negra amb puntet; 3) negra = blanca; 4) corxera = corxera, i viceversa en els casos 2) i 3).

8. Entonar una melodia o cançó tonal amb acompanyament. Té per objecte comprovar la capacitat de l'alumne per aplicar les seves tècniques d'entonació i d'afinació a un fragment tonal aplicant indicacions expressives presents en la partitura. L'acompanyament instrumental no reproduirà la melodia.

9. Llegir internament i sense verificar l'entonació un text musical i reproduir-lo de memòria. Es tracta de comprovar la capacitat de l'alumne per imaginar, reproduir i memoritzar imatges sonores de caràcter melòdic -rítmic a partir de l'observació de la partitura.

10. Reproduir models melòdics senzills o escales a partir de diferents altures. Es tracta de comprovar la destresa de l'alumne per reproduir un mateix fet melòdic des de qualsevol so, mantenint correctament l'interval del model.

11. Improvisar estructures rítmiques sobre un fragment escoltat. Amb aquest criteri d'avaluació es pretén estimular la capacitat creativa de l'alumne, aplicant lliurement formules rítmiques conegudes o no, acordant-les amb el pols i el compàs del fragment escoltat.

12. Improvisar melodies tonals breus. Aquest criteri pretén comprovar l'assimilació per part de l'alumne dels conceptes tonals bàsics.

13. Reproduir per escrit fragments senzills rítmics i melòdics escoltats. Mitjançant aquest criteri s'avalua la capacitat de l'alumne per reconèixer i reproduir aspectes rítmics i melòdics coneguts.

14. Descriure posteriorment a una audició els trets característics de les obres escoltades o interpretades. Aquest criteri d'avaluació pretén constatar la capacitat de l'alumne per percebre aspectes diferents: rítmics, melòdics, formals, tímbrics, etc., seleccionant prèviament els aspectes que hauran d'ésser identificats, o bé deixant lliurement que identifiquin els aspectes que els resultin més notoris.

15. Realitzar petites improvisacions amb procediments musicals convencionals o no convencionals (textures, atmosferes, efectes, etcètera), partint d'un projecte previ al que haurà d'ajustar-se l'execució en la major mesura possible. Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar el grau de control conscient de la realització d'una idea musical elaborada prèviament.

ANNEX 3

CERTIFICAT ACADÈMIC A EFECTES DE TRASLLAT, CORRESPONENT ALS ENSENYAMENTS ELEMENTALS DE DANSA.

DADES DEL CENTRE D'ORIGEN

DENOMINACIÓ.....
TITULARITAT..... CODI DEL CENTRE.....
LOCALITAT..... ILLES BALEARS

DADES PERSONALS DE L'ALUMNE/A

LLINATGES.....
NOM.....
DATA DE NAIXEMENT..... LOCALITAT.....
PROVÍNCIA.....
NACIONALITAT.....
NOM DEL PARE O TUTOR
NOM DE LA MARE O TUTORA

DADES DEL CURRÍCULUM DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS DE DANSA IMPARTIT EN EL CENTRE D'ORIGEN (1) DISPOSICIONS REGULADORES DEL CURRÍCULUM

RELACIÓ D'ASSIGNATURES DEL CURRÍCULUM.

1r CURS 2n CURS 3r CURS 4t CURS

.....
.....
.....
.....
.....

(1) Només quan el centre de destí es trobi fora de l'àmbit de gestió de les Illes Balears.

DADES DE L'AVALUACIÓ DE L'ALUMNE

Especialitat	Assignatures	Any Resultat	Any Resultat	Any Resultat
.....	(Indiqueu dins	(1) Avaluació	(1) Avaluació	(1) Avaluació
.....	aquesta columna	(2)	(2)	(2)
les assignatures de cada curs)				

PRIMER
CURS

SEGON
CURS

TERCER
CURS

QUART
CURS

OBSERVACIONS EN RELACIÓ A LA PERMANÈNCIA EN ELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS

Indiqueu, si cal, el supòsit d'ampliació del límit de permanència i el curs al qual es va autoritzar.

(1) Indiqueu l'any acadèmic
(2) Es consignaran les següents dades: Apte/ No apte o convalidada.

Sr./Sra....., secretari/a del Conservatori.....

CERTIFICA

A sol·licitud del centre..... i a efectes de trasllat a l'esmentat centre, que les dades reflectides al present certificat es corresponen amb l'expedient de l'alumnat.

....., a..... de..... de.....

Vistiplau

El/La director/a

El/La secretari/a

(segell del centre)

Sgt.....

Sgt.....

— O —

Num. 17703

Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 27 de juliol de 2009 per la qual es regula l'oferta formativa que es pot impartir en els centres d'educació de persones adultes que depenen de la Conselleria d'Educació i Cultura de les Illes Balears.

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació estableix, a l'article 66.1, que la finalitat de l'educació de persones adultes és la d'oferir a totes les persones més grans de divuit anys la possibilitat d'adquirir, actualitzar, comple-